

Posebno palačo ima pa lev, kralj živali in zverin, z drugimi enakimi velikaši: tigri in leopardi. Menite, da nas je pogledal, ko smo ga prišli pozdravit. Niti ganil se ni in niti trenil z očmi, ko sem šel mimo njega.

Veseli lepega užitka smo sedli ob mraku na tramvaj in se vozili ob Nilu proti domu. Ob ti vožnji sem opazoval nagajivost in drznost arabskih fantinov. Skakali so na električni voz, ko je vozil v največjem diru. In ko jih je spodil izprevodnik spredaj dol, so počakali ob vozu in skočili zadaj gor. O, ti so pa še bolj tiči kot vi, četudi ste urni in poskočni.

(Konec prihodnjič.)

Zimska povestica.

(Spisal Jos. Vandot.)

2.

Lepo je prasketal ogenj v peči. Noč je objemala zemljo, zimska noč, polna velikih, jasno žarečih zvezd. V hiši pri Dolinarju pa je bilo prijetno toplo. Pri mizi je sedela Dolinarjeva mati in pridno šivala. Medlo je svetila svetilka na mizi in je komaj, komaj razsvetljevala izbo. Pridno je šivala Dolinarjeva mati; a mala Metka je že ležala v gorki posteljici in je sanjala. —

Glej, spet se je zbudil za belimi snežniki dan. Spet je mrzlo, da je ubogi šolarček v strahu, da mu ne zmrznejo skeleča ušesa. A Metki ni mar tega. Mamica jo zagrnejo v toplo, volneno ruto, in Metka si natakne debele rokavice. Prime krnjave sani za krivine, pa se napoti v tihi, zasneženi gozd po drva. Pride do kupa, a glej — tam stojé spet tri srne, pa jo gledajo z velikimi, žalostnimi očmi.

»Oj, srnice, oj, ubožice!« jih nagovori Metka. »Kaj ste lačne? Kaj vas zebe, ker nimate gorkega kožuščka, niti tople, volnene rute? Oj, srnice, oj, ubožice!«

A glej — srne pokimajo, pa dejo prav lepo in razločno: »Prav praviš, Metka, ljuba Metka. Hudo nam je pozimi, in nihče se nas ne usmili. Trepečemo noč in dan v hudem mrazu, in lakota nas muči. Hudo nam je, Metka, hudo.«

Pa se zasmilijo Metki uboge živalce. Poboža jih po mrzlih glavah in jim reče: »Oj, srnice, oj, ubožice! Rada bi vam pomagala, a ne morem, ker sem sama sirota. Glejte, že dolgo je tega, odkar so mi umrli dobri očka. Zdaj sva pa z mamico sami . . . Sirota sem, srnice — ubožice! Oj, tako bi vam rada pomagala, a ne morem.«

Spet pokimajo srne, pa rekó: »Verjamemo ti, Metka, verjamemo. Zlato je tvoje srce in polno dobrote. Zato te pa povabimo danes s sabo. Glej, sredi vsake zime nam napravi naša dobra vila pojedino, da vsaj za en dan pozabimo bridko bedo, ki nas tare dannadan. Pojdi z nami, Metka, ker ti je srce zlato, in nikar se ne boj! Vesela te bo vila, pa ti bo stisnila roko. Kar pojdi z nami!«

In Metka se ni obotavljala. Šla je za srnami preko visoko zasaženih trat. Solnce je ravno pokukalo izza škrbastih gor in je razsulo na mrtvi gozd stotisoč žarečih biserov. Veje gozdnih dreves so se svetile v migljajočih lučkah kakor božično drevesce sredi svete noči. Takrat pa so pripele srne do velike skale. Z nožicami so potrkale nanjo. Hipoma se je razdelila skala, in pokazalo se je zlato zažrinjalo. Pomignile so srne mali Metki, ki je stala pred zažrinjalom in je od začudenja sklepala roke.

Stopila je Metka za srnami skozi zažrinjalo. Prišla je v veliko dvorano, ki je bila svetlejša nego beli dan. Začudena je postala pri vhodu, pa se ni upala naprej. Glej, kamor se je ozrla, povsod samo veselje in radost. Tu se čuje glasno ptičje žgolenje, in vsepolno gozdnih živali po dvorani. Tam gori ob steni pa frfota ponosni kraljevi orel. Ne boji se ga danes divji golob, ampak se stiska k njemu, kakor bi bila največja prijateljca. Tu se ziblje jastreb; obdaja ga jata sinic in vrabcev; pa čebljajo veselo, kot bi vladal med njimi vedno največji mir. Po dvorani pa hodi dolgouhi zajec in zbija šale, da se mu smeje vse po širni dvorani. Ne boji se nikogar, niti divjega orla, ki se ziblje nad njim. Kraj zajca pa hodi striček jazbec in vzpodbujaja svojega kuma. Podlasice, kune, lisice in lisjaki — sploh vse gozdne živali kar mrgolé tam po dvorani. Gleda Metka to vse okrog sebe in se čudi. Naposled pa zagleda še celo kosmatinca-medveda. Tam gori na odru sedi. Z eno taco drži dolg in širok bas, z drugo taco pa drgne lok ob debele strune, da zveni lepo in ubrano po širni dvorani: dijum-dijum-dijum . . . Ta hip pa zažrabi striček-lisjak tetko-lisičico, pa zaplešeta veselo, da se smeje dolgopeti zajček na vse grlo: »Hehehé . . .« Kum jazbec pa ga cuka za dolgo uho, pa se krohota hripavo: »Hohohó . . .«

Metki pa se zdi to tako kratkočasno, da se ne more zdržati smeja. »Hihihí,« se zasmeje in tleskne z rokami. Takrat pa stopijo k nji srne. »Pojdi z nami,« rekó. »Kmalu se prikaže jasna vila, pa ti stisne roko.«

»Pa kje je zdaj?« se začudi Metka. — Žalostno pokimajo srne in dejo: »Da, gostovanje je že minilo. Me smo ga zamudile, ker smo čakale v gozdu nate. A nič ne de — samo, da smo pripeljale tebe sem v dvorano, da vidiš to krasoto.«

Zasmilijo se Metki srne. Pogleda jih žalostno in hoče izpregovoriti. A takrat jo zapazijo živali. Od vseh strani ji kličejo glasno: »Dober dan, Metka, oj, dober dan!« — Še celo medved neha igrati, pa zamomlja, da se strese vsa dvorana: »Dober dan, Metka!« — Striček lisjak pa popusti tetko-lisičico. Pokloni se Metki in ji vošči s sladkim glasom: »Dober dan, Metkica!«

Toda hipoma nastane po dvorani grobna tišina. Na odru se prikaže vila. Oblečena je v vijoličasto obleko. Njen obraz je mil in dobrotljiv. Venec rdečega ravšja se ji sveti v laseh, in vila se smehlja sladko in dobrotljivo. Roko dvigne, pa izpregovori s srebrnim glasom: »Pojdite, drage živalce, v širni gozd pojdite! Nikar se ne bojte! Ne bo vas končala hudobna zima. Kmalu bo izginila, in prismejala se bo zlata pomlad. Veselje bo prišlo k vam in radost. Zato se ne bojte! Ampak trpite voljno mraz in

glad in si mislite, da izza snežnikov že gleda zlata pomlad . . . Pojdite, zlate živalce, v širni gozd pojdite!»

Tako je rekla vila. Živali so se obrnile in so izginile kar naenkrat. V dvorani je ostala samo še Metka s tremi srnicami. Gledala je Metka v zlato vilo in se je kar nagledati ni mogla. A že je stopila vila k nji. Za roko jo je prijela, pa ji je dejala: »Zlata deklica si, Metka, in tvoje srce je dobro. Prijateljica si drobnih srn; zato pa vem, da jih ne pozabiš nikoli. Zlata deklica si, Metka.«

In vila je pobožala malo Metko, in srnice so se stisnile k nji. Prijetno je bilo Metki v srcu in tako sladko, ko jo je pobožala krasna vila. Zardela je in je povesila oči. A ko se je čez trenutek ozrla okrog sebe, se je začudila. Izginila je hipoma svetla dvorana, in izginila je krasna vila, in tudi tri srne so izginile. Metka pa je stala sredi gozda kraj visoko naloženih sani. Čudno se je zdelo Metki vse to. Mela si je oči in se je ozirala na vse strani. A svetle dvorane, zlate vile in drobnih srn ni bilo nikjer! — »Hm, hm,« je zmignila Metka z glavo, »hm hm, kaj je bilo pa to?«

A ni vedela odgovora. Vpregla se je v krnjave sani in jih je vlekla iz gozda. Tam gori na bregu pa se je vsedla zopet odspred, in sani so zdrčale naglo kot veter navzdol. A Metka je bila zamišljena. Ni pazila na ovinke in pri prvem mecesnu je pozabila ridati. Prevrgele so se sani, ki so zaделе v mecesen, in Metka je odletela daleč v zmrzli sneg.

»Oj, oj!« je zavpila prestrašeno in je hotela skočiti kvišku. Takrat pa je odprla oči in se je prebudila. Začudeno se je ozirala okrog sebe. In videla je, da leži v gorki posteljici in da je samo sanjala . . .

3.

Zopet se je oblekla Metka gorko, in zopet so jo ovili mamica z gorko, volneno ruto. Zopet je nataknila na roke debele, tople rokavice. Stopila je vun v mrzlo zimsko jutro, da odide po drva. Po glavi pa ji še vedno hodi sen, ki ga je sanjala ponoči. Oj, uboge srnice, ki morate prezebati in stradati v širnem gozdu! Oj, uboge srnice! . . . Smilile so se mali Metki, ko je premišljevala že vse jutro njih žalostno življenje. Oj, da bi imela Metka živeža, pa bi ga rada delila z njimi! A Metka nima ničesar. Če deli z njimi ta mali košček kruha, ki ga dobi za zajutrek? Oj, premajhen je, in niti ene srnice ne potolaži. O, uboge srnice!

Mislila je Metka tako. Žalostno ji je bilo pri srcu, ko je prijela za krivine. Pa takrat je prišel mimo dobri sosed. Jezen je bil njegov obraz, ko je stopil k Metki in jo je nagovoril z osornim glasom: »Aha, tu je ptičica! Čakaj, ti že pokažem! Pa me je hotel spak včeraj povoziti. Oj, da nisem skočil v sneg, na, pa bi hodil danes brez nog po svetu . . . Čakaj, ti smuljčica! Ušesa ti navijem.«

»Hihi,« se je zasmejala Metka veselo. »Striček, le navijte jih, če jih morete in če jih najdete. Za debelo ruto so skrita — hihihi.« — »Glej jo, glej!« reče dobri sosed, pa se zasmije na glas. Tedaj pa šine Metki dobra misel v glavo. Ni se več smejala, ampak je rekla žalostno:

»Striček, o ubogih srnah se mi je sanjalo danes. Joj, kake revice so, striček! Nimajo živeža, in zebe jih, striček, joj, tako zebe! In meni se smilijo, uboge srnice se mi smilijo, ker nimajo živeža, in jih tako strašno zebe.«

»Ahm,« je dejal sosed, pa se je namuzal. Ej, dobro je vedel, kam meri mala Metka, in zato mu je ugajala vesela, dobrosrčna deklica. »Počakaj malo — takoj pridem,« je rekel nato in je odšel na dvor. Kmalu se je vrnil s šopom sena in ga je položil na Metkine sani. »Tu imaš nekaj, pa daj svojim ubogim srnicam,« je dejal.

»Ojoj!« se je razveselila Metka in je poskočila od veselja. A dobri sosed je odšel naglo domov; kajti bil je prepričan, da mu pade mala deklica v velikem veselju še okrog vratu. Take zahvale pa ni maral dobri sosed. Zato je tudi odšel.

Veselo je prepevala Metka, ko je vlekla sani v gozd. Ko je dospela tja gor, je stopila v grmovje, pa je natresla sena po tleh. In glej — kmalu so stopile srne iz gozda. Zagledale so seno in so pričele takoj pobirati. Nedaleč od njih je pa stala Metka. Radostno je gledala, kako so mulile srnice seno, in se je smehljala veselo.

»Srnice, oj, uboge srnice!« je govorila venomer. Srnice pa so jo pogledovale z velikimi, hvaležnimi očmi in se je niso bale. In čudo — ko so pobrale vse seno, je stopila največja tik pred njo. Pogledala jo je hvaležno, da se je Metki srce kar tajalo. Dvignila je Metka roko, pa je pobožala srno po glavi. Ni se je bala srna; sklonila je glavo in je pustila mirno, da jo je božala deklica.

»Srnica, uboga srnica, kako te zebe!« je govorila Metka. »A ne bodi žalostna! Kmalu pride pomlad, kmalu. In potem ti bo dobro, uboga srnica.«

Pogledala jo je srna, potem pa je hitela k sestricama. Še enkrat so se ozrle na malo deklico; nato so pa odbrzele v goščavo. Vsa vesela je bila Metka. Glasno je prepevala, ko je nalagala drva na krnjave sani. Še mar ji ni bil mraz, še mar ji ni bila zima, ki je ležala težko nad zažorskim svetom. Prepevala je Metka, pa je nalagala drva na sani.

Solnce je ravno pogledalo izza visokih snežnikov, ko je Metka delo dovršila. Zvlekla je sani iz gozda. Tam gorí nad bregom je pa postala in se je ozrla na polje. Glej, kamor so ji pogledale oči, povsod so se lesketali demanti, da ji je kar jemalo vid. »Juhuj!« je zavriskala Metka. Vsedla se je odspred na sani in jih je pognala z nogami. In zdrknile so sani in so bežale kakor veter po bregu navzdol.

A Metki se ni zgodilo nič žalega. Kajti dobro je znala danes ridati sani in je pripeljala srečno in veselo drva domov . . .

Petero čutov.